

DRIE VLAAMSE MUSKETIERS, De, ietwat spottende omschrijving door tegenstanders – met een verwijzing naar de roman *Les Trois Mousquetaires* (1844) van Alexandre Dumas – van de drie academici Paul Orban, Willy van Gerven en Emiel van Haver, die omstreeks 1930 voor flamingantische agitatie zorgden binnen de katholieke partij van de stad Sint-Niklaas en het Land van Waas.

Tijdens de voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1932 voerde dit driemanschap een interne oppositie tegen minister Hendrik Heyman, lijsttrekker van de katholieke partij te Sint-Niklaas en lid van de regering-Jules Renkin. Heyman had ingestemd met de benoeming van een Nederlands onkundige hoofdgriffier bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel door de liberale minister van justitie Fernand Cocq. Dat Heyman tot het Algemeen Christelijk Werk(nem)ersverbond (ACW) behoorde, terwijl Orban de steun genoot van de landbouwersgroepen en Van Gerven en Van Haver tot de middenstand werden gerekend, was in dit verband trouwens evenzeer van belang als de Vlaamsgezinde motieven van het rebellerende trio.

Uiteindelijk behaalde geen van De Drie Vlaamse Muskietiers voldoende voorkeurstemmen om als gemeenteraadslid te worden verkozen. Op 17 januari 1933 trad Heyman aan als burgemeester van Sint-Niklaas aan het hoofd van een coalitie van de katholieke partij en de Vlaams-nationalist Gerard Verniers. Ondertussen was Orban eind 1932 provinciaal senator van Oost-Vlaanderen geworden namens de katholieke partij. Van Gerven en Van Haver zouden pas na de gemeenteraadsverkiezingen van 1938 namens de Katholieke Vlaamse Volkspartij te Sint-Niklaas een eerste politiek mandaat bekleden, respectievelijk als COO- en gemeenteraadslid.

LITERATUUR: B. de Cock, *Welig en woelig Waasland. Kroniek 1930-1976*, 1976.

NICO VAN CAMPENHOUT